

Thông cáo báo chí

30 tháng 3 năm 2012

Liên minh Cá Campuchia (Tonle Sap, sông Mê Công và các vùng duyên hải)

kêu gọi hủy bỏ dự án đập Hạ lưu Sesan 2

Liên minh Cá Campuchia là một tổ chức dựa vào cộng đồng do mạng lưới bảo vệ cộng đồng ngư dân tại Campuchia sáng lập, được thành lập vào năm 2005 với 3 vùng chính (hồ Tonle Sap bao quanh bởi 6 tỉnh, các vùng duyên hải bao quanh bởi 3 tỉnh và sông Mê Công bao quanh bởi 5 tỉnh). Hôm nay, Liên minh đã đệ trình một bức thư lên Thủ tướng các nước Campuchia và Việt Nam kêu gọi hủy bỏ việc xây dựng đập Hạ lưu Sesan 2 để bảo vệ nguồn tài nguyên cá dồi dào ở lưu vực sông Mê Công.

Các đập thủy điện hiện đang được xây dựng dọc Thượng lưu sông Mê Công tại Trung Quốc đã làm thay đổi thủy lưu của dòng sông và ảnh hưởng đến nơi lưu trú của cá. Khi các đập hình thành, cư dân sống quanh khu vực hồ Tonle Sap sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng do nguồn cá bị mất và dẫn đến tổn thất tích lũy.

Hồ Tonle Sap có mối liên hệ mật thiết với sông Mê Công, cung cấp nguồn cá và phân bón trong canh tác lúa và những cây trồng nông nghiệp khác. Hiện có khoảng 1,2 nghìn người đang sinh sống dọc đường quốc lộ 5 và 6 phụ thuộc hoàn toàn vào hồ Tonle Sap, nơi được coi là trái tim của Campuchia. Hồ đã tạo ra nguồn thu rất lớn từ cá và giúp cải thiện đời sống người dân và phục vụ xuất khẩu. Hồ Tonle Sap rất đa dạng về mặt sinh học với 250 đến 350 loài cá, 46 đến 60 loài bò sát, 200-250 loài chim, 40-50 loài động vật có vú. Nguồn tài nguyên cá dồi dào này có thể bị mất đi trên các dòng sông, dòng thủy lưu và hồ Tonle Sap nếu như đập thủy điện hạ lưu Sesan 2 được xây dựng tại tỉnh Stung Treng. Những thay đổi này sẽ mang lại gánh nặng nghiêm trọng cho chính phủ Hoàng gia và sẽ ảnh hưởng bất lợi đến cộng đồng sinh sống quanh những khu vực này cũng như toàn bộ quốc gia.

Theo một báo cáo khoa học của Viện khoa học quốc gia (PNAS), nếu đập hạ lưu Sesan 2 được xây dựng, sản lượng cá của toàn bộ lưu vực sông Mê Công sẽ giảm 9,3%. Có trên 56 loài cá sẽ có nguy cơ bị đe dọa. Điều này có nghĩa là thu nhập từ nguồn cá vào khoảng 800 triệu/ năm sẽ bị mất và lượng tổn thất này tương đương với 816 triệu đô la chi phí xây dựng đập. Một nghiên cứu do MRC tiến hành đã ước tính tổng giá trị nghề cá trong lưu vực sông Mê Công là từ 5,6 triệu đến 9,4 triệu đô la Mỹ. Do đó, đập thủy điện hạ lưu Sesan 2 có thể dẫn tới tổn thất khoảng 520 đến 874 triệu đô la Mỹ/ năm, đặc biệt tác động đến đối tượng nghèo. Nếu được xây dựng, đập Sesan 2 có thể ảnh hưởng nghiêm trọng đến dòng phù sa hiện đang cung cấp dinh dưỡng quan trọng cho những cánh đồng nông nghiệp và đồng bằng sông Cửu Long của Việt Nam. Các chuyên gia từ Trung tâm quản lý môi trường quốc tế (ICEM) tại Việt Nam cho rằng con đập có thể làm giảm 6 đến 8% lưu lượng phù sa trên sông Mê Công.

Đập thủy điện sông Mê Công sẽ do Tổng công ty điện lực Việt Nam (EVN) và tập đoàn Hoàng gia Campuchia chủ trì xây dựng, sẽ dẫn đến việc tái định cư 5000 người dân. Con đập cũng sẽ ảnh hưởng đến 100.000 người ở tỉnh Stung Treng, Ratanakiri và các tỉnh Mondulakiri cùng với hàng ngàn cư dân cư trú gần lưu vực sông Mê Công sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng từ các tác động của dự án về nghề cá ở Campuchia, bao gồm hồ Tonle Sap và chi lưu sông Mê công và những khu vực khác của Việt Nam, Lào, Thái Lan.

Địa chỉ liên hệ của Liên minh cá Campuchia:

Leng Bo 092 438 266

Lor Chhien 012 248 635

Ke Sothy 076 700 8399

Long Sochet +855 (0) 11 36 31 34/012 989 318, Email: longsochet@yahoo.com (Khmer/English)

Để biết thêm thông tin:

- Xem thêm nghiên cứu của PNAS tại:
<http://www.pnas.org/content/early/2012/03/09/1201423109.short>